

katılım finans

TKBB'NİN KURUMSAL İLETİŞİM YAYINIDIR

CORPORATE COMMUNICATION PUBLICATION OF TKBB

YIL YEAR: 5

SAYI ISSUE: 28

KASIM - ARALIK NOVEMBER - DECEMBER 2021

22

TKBB Yönetim Kurulu Başkanı
TKBB Chairman of the Board of Directors
İkram Göktaş

**TKBB Çok Önemli
Bir Misyona Sahip**

TKBB Has a Very Important Mission

28

Türkiye Katılım Bankaları Birliği
Genel Sekreteri
Participation Banks Association of Turkey Secretary General
Osman Akyüz

**Kazanımlarla Dolu 20 Yılı
Geride Bırakmanın
Mutluluğunu Yaşıyoruz**

We are Happy to Leave Behind
20 Successful Years

66

T.C. Londra Büyükelçisi
Ambassador of the Republic of Turkey to the
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Ümit Yalçın

**Batı Dünyasının
İslami Finans Merkezi:
Birleşik Krallık**

The Islamic Finance Center of the
Western World: United Kingdom

YILLIK YOLCULUĞU
20 Years Journey of TKBB

Birleşik Krallık'ta İslami Finans Eğitim Olanakları: **GELİŞMELER VE YANSIMALAR**

*ISLAMIC FINANCE EDUCATIONAL OFFERINGS IN THE UK:
DEVELOPMENTS AND REFLECTIONS*

Dünyanın önde gelen finans merkezlerinden biri olan Londra, Müslüman dünyasının varlıklı sermayedarlarının finansal yatırımları için her zaman cazip bir merkez olmuştur

Being one of the leading financial hubs in the world, London has always been an attractive centre for financial investment by wealthy capital owners from the Muslim world

Büyük Britanya, açıkça belirtilen siyasi irade yoluyla sektörün gelişmesi için bir fırsat alanı sağlayarak İslami finans faaliyeti için önemli bir merkez hâline gelmiştir. Ülkede İslami finans sektörünün aktif büyüklüğü sınırlı olsa da faaliyetlerin çeşitliliği Büyük

Great Britain has emerged as an important centre for Islamic finance activity by providing an opportunity space for the flourishing of the sector through explicitly stated political willingness. While the assets size of the Islamic finance sector is limited in the country,

Ülkede İslami finans sektörünün aktif büyüklüğü sınırlı olsa da faaliyetlerin çeşitliliği, Büyük Britanya'yı dünyanın batı kesiminde önemli bir merkez olarak işaret ediyor

While the assets size of the Islamic finance sector is limited in the country, the diversity of activities marks it as an essential hub in the western part of the world

Britanya'yı dünyanın batı kesiminde önemli bir merkez olarak işaret ediyor. Hâlihazırda Büyük Britanya'da biri perakende banka olmak üzere beş İslami banka bulunmaktadır. Bununla birlikte birkaç konvansiyonel banka, Şer'i uyumlu ev finansmanı da dâhil olmak üzere çeşitli İslami bankacılık hizmetleri sunmaktadır. Ancak Büyük Britanya'daki Müslüman topluluğun büyüklüğü göz önüne alındığında, 2004 yılında kurulan perakende İslami bankanın performansı ve benimsenmesi, potansiyeline ulaşamamıştır. Dünyanın önde gelen finans merkezlerinden biri olan Londra, Müslüman dünyasının varlıklı sermayedarlarının finansal yatırımları için her zaman cazip

the diversity of activities marks it as an essential hub in the western part of the world. There are currently five Islamic banks in the GB, one of which is only a retail bank. However, several high street conventional banks have offered various Islamic banking services, including Shari'ah-compliant home financing. However, the performance and take-up of Islamic retail bank, established in 2004, has not reached its potential compared to the size of the Muslim community in the GB. Being one of the leading financial hubs in the world, London has always been an attractive centre for financial investment by wealthy capital owners from the Muslim

İngiliz hukuk sistemine duyulan güven ve hukuk sistemin esnekliği, Londra'yı İslami finans sektöründeki hukuki ihtilaflar için de sürdürülebilir bir merkez olarak işaret etmektedir

bir merkez olmuştur. Dünyada artan İslami finans arzı nedeniyle bu sermayedarların fonlarını Şer'i uygunluk doğrultusunda yatırma talebinin artışı, Londra'nın esnek ve makul finans sektörü tarafından kolaylaştırılmıştır. Bu nedenle Londra, Şer'i uyumlu temel bir fon yönetim merkezi olarak güçlü şekilde ortaya çıkmasının yanı sıra bir İslami fintek merkezi olarak da gelişmektedir. Buna ek olarak İngiliz hukuk sistemine duyulan güven ve hukuk sistemin esnekliği, Londra'yı İslami finans sektöründeki hukuki ihtilaflar için de sürdürülebilir bir merkez olarak işaret etmektedir.

Finans piyasalarındaki bu gelişmelerle birlikte 1980'lerin ortalarından itibaren Birleşik Krallık üniversitelerinde ve kurumlarında İslam ekonomisi, bankacılık ve finansla ilgili eğitim ve araştırma faaliyetlerinin ortaya çıkmasına tanık olduk. Örneğin, yakın zamana kadar, Islamic Foundation ve daha sonra eğitim kanadı Markfield Yüksek

world. Due to the increased Islamic finance offerings in the world, the demand by these capital owners to invest their funds in a Shari'ah-compliant manner has increased, which is facilitated by London's flexible and welcoming financial sector. Hence, London is an essential Shari'ah-compliant fund management centre alongside strongly emerging as an Islamic fintech centre. In addition, the trust in and flexibility of the British legal system marks London as a sustained centre for legal disputes in the Islamic finance sector.

Coupled with such developments in the financial markets, since the mid-1980s, we have witnessed the emergence of Islamic economics, banking and finance related educational and research activities in the UK universities and institutions. For example, the Islamic Foundation and later with its educational wing Markfield Institute of Higher Education has played a foundational role in such academic events and training sessions. Led by one of the founding fathers of Islamic economics,

The trust in and flexibility of the British legal system marks London as a sustained centre for legal disputes in the Islamic finance sector

Londra, Şer'i uyumlu temel bir fon yönetim merkezi olarak güçlü şekilde ortaya çıkmasının yanı sıra bir İslami fintek merkezi olarak da gelişmektedir

Öğretim Enstitüsü, bu tür akademik etkinliklerde ve eğitim oturumlarında temel bir rol oynamıştır. İslam ekonomisinin kurucu babalarından biri olan Profesör Khurshid Ahmad öncülüğündeki Islamic Foundation; yayın, eğitim ve daha sonra Markfield Yüksek Öğretim Enstitüsü'ndeki yüksek lisans programları için ana merkezdi. İslam ekonomisi ve finansı alanındaki çığır açıcı çalışmaların yayınlanmasını, yeni nesil akademisyenler ve profesyoneller yetiştirilmesini Islamic Foundation'a borçluyuz. Ayrıca Islamic Foundation, Birleşik Krallık'ta İslami bankacılığın mümkün olabilmesi konusunda Birleşik Krallık Merkez Bankası'nı ikna etmede önemli bir rol oynadı. O zamanlar Merkez Bankası Başkanı olan Sir Eddy George'un 1994'te İslam dünyasından merkez bankası yöneticileri de dâhil olmak üzere önde gelen birkaç İslam iktisatçısı ve bankacı ile Islamic Foundation'da kapalı bir konferansta hazır bulunduğunu hatırlıyorum.

Islamic Foundation'ın çabaları, 1990'ların ikinci yarısında komşu Loughborough Üniversitesi'nde İslam ekonomisi ve finansı alanında araştırmalar yapan Profesör John Presley'in önderliğinde ilk İslami finans yüksek lisans programının kurulmasına yol açtı. Program, Markfield Yüksek Öğretim Enstitüsü kuruluncaya ve İslami finans yüksek lisans programları sunulmaya başlanılan 2002 yılına kadar devam etti. Profesör Presley, İslami finans araştırmalarına ve bu alandaki doktora programlarına danışmanlık yapmaya devam etti. Markfield Yüksek Öğretim Enstitüsü'ne gelince, ilk umut verici yıllardan sonra kurumsal kısıtlamalar, daha geniş çevrenin etkisi ile uzman personelin ayrılması nedeniyle ivme kaybetti ve küçük İslami finans yüksek lisans programı ile periferik bir kurum hâline geldi. İkinci ana akım kurumsal ortaya çıkış, 1980'lerin ortalarından bu yana Profesör Rodney Wilson'ın İslam ekonomisi ve finansı da dâhil olmak üzere Orta Doğu ekonomileri ile ilgili araştırma ve yayınlarda yer almasıyla Durham Üniversitesi'nde gerçekleşti. Profesör Wilson, 1998'de politik ekonomi ve kalkınma odaklı İslam ekonomisi ve finansı alanında

Professor Khurshid Ahmad, Islamic Foundation was the primary centre for publication and training until recent times and later master programme offerings at the MIHE. We owe to the Islamic Foundation for the publication of the seminal works in Islamic economics and finance and train the new generation of academics and professionals. Islamic Foundation also played an essential role in convincing the Bank of England to consider Islamic banking offerings in the UK, as I do recall Sir Eddy George, who was then the Governor of Bank of England, was present at a closed conference in 1994 with several leading Islamic economists and bankers including a couple of governors of central banks from the Muslim world.

The efforts of the Islamic Foundation led to the establishment of the first Islamic finance master programme at neighbouring Loughborough University in the second half of the 1990s under the leadership of Professor John Presley, who was involved in research in Islamic economics and finance for some years by then. The programme continued until 2002, when MIHE was established and started offering Islamic finance master programmes. However, Professor Presley continued

London is an essential Shari'ah-compliant fund management centre alongside strongly emerging as an Islamic fintech centre.

yüksek lisans programı kurdu. Ne yazık ki Loughborough Üniversitesi'nin tecrübesine benzer şekilde, yüksek lisans programındaki bu deneme uzun süre dayanamadı ve 2002'de sona erdi. Ancak Durham programının bir parçası olarak Profesör Wilson, 2013'te Durham'dan ve daha sonra 2018'de INCEIF'ten (Malezya) emekli olana kadar İslami bankacılık ve finans konusunda profesyonel kurumlar için araştırma yapmaya, yayınlamaya, eğitim vermeye ve danışmanlık yapmaya devam etti. 1980'lerin başından beri Durham'da İslami finans alanında birçok doktora danışmanlığı yapan Profesör Wilson, emekli olduktan sonra İslami finansla ilgili akademik faaliyetlerde aktif olmayı sürdürdü.

Benim Markfield Yüksek Öğretim Enstitüsü'nden Durham Üniversitesi'ne geçmem de dâhil olmak üzere öğretim üyelerinin genişlemesiyle birlikte Durham Üniversitesi'nin 2005'ten itibaren İslam ekonomisi, finans ve bankacılıkla ilgili eğitim ve akademik faaliyetler için önemli bir küresel merkez olarak ortaya çıktığı belirtilmelidir. Bu, 2009 yılında tamamen yeni içeriklerle yüksek lisans programının yeniden başlatılmasına ve 2011 yılında özel bir İslami finans doktora programının kurulmasına yol açmıştır. O zamana kadar İslam ekonomisi ve finansı doktora çalışmaları ağırlıklı olarak iktisat ve Orta Doğu çalışmaları altında yürütülmekteydi. Durham İslami Finans Programı, 2012 yılında Durham İslam Ekonomisi ve Finansı Merkezi (DCIEF) olarak yeniden kurumsallaştırılmıştır. Buradan, akademik ve mesleki yaşamda değişim yaratan birçok doktora ve yüksek lisans öğrencisi mezun olmuştur. Buna ek olarak Durham 2006'dan bu yana birçok düzenli araştırma etkinliğine, konferanslara, atölyelere ve ünlü Durham İslami Finans Yaz Okulu'na ev sahipliği yapmaktadır. Bu nedenle etkinlik ve sunuşların çeşitliliği, diğer programlara kıyasla DCIEF'in ayırt edici niteliğini belirlemektedir ki bu programda

researching Islamic finance and supervising PhDs in the field. As for MIHE, after its initial promising years, due to the institutional constraints and the impact of larger environment along with specialised staff leaving, it has lost the momentum and has become a peripheral institution with small Islamic finance master offering.

The second mainstream institutional emergence was at Durham University, as Professor Rodney Wilson was involved in research and publications in Middle East economies, including Islamic economics and finance, since the mid-1980s. In 1998, Professor Wilson established a master programme in Islamic economics and finance with a political economy and development orientation. Unfortunately, similar to the experience of Loughborough University, that experiment in the master programme could not survive long and came to an end in 2002. However, as part of Durham programme, Professor Wilson continued to teach, research, publish, and train and advise professional institutions on Islamic banking and finance until his retirement from Durham in 2013 and later from INCEIF (Malaysia) in 2018. After his retirement, he continued to be active in Islamic finance related academic activities, who supervised many PhDs in Islamic finance at Durham since the early 1980s.

It should be noted that Durham University emerged as a significant global centre for Islamic economics, finance and banking related education and academic activities from 2005 onward with the expansion of faculty members, including my move from MIHE to Durham University in 2005. This has led to the reinstating of the master programme in 2009 with entirely new contents, establishing a specialised Islamic finance PhD programme in 2011. Islamic economics and finance PhD studies were primarily conducted under economics

Hâlihazırda Büyük Britanya'da biri perakende banka olmak üzere beş İslami banka bulunmaktadır

eğitim alan öğrencilerin deneyimini zenginleştirmiştir. Durham'ın yakın zamanda yerleşik yüksek lisans programını sonlandırarak çevrimiçi temelli bir İslami finans yüksek lisans programına geçtiği belirtilmelidir. Tüm bu çabalar ve aktivizm ile DCIEF, İslam ekonomisi ve finansında 'şekil' yerine 'moral özü' öne çıkaran kendine özgü yaklaşımı nedeniyle İslam ekonomisi ve finansında 'özcü ekol' olarak bilinir hâle gelmiştir. Diğer tecrübeler arasında, Aston Üniversitesi'nin son on yılın ilk yıllarında kısa ömürlü (üç yıllık) İslami finans yüksek lisans programından bahsetmek gerekir. Benzer şekilde bir önceki on yılın ilk yarısında Reading Üniversitesi'nde INCEIF (Malezya) ile ortak bir yüksek lisans programı kısa ömürlü bir deneyim olarak not edilmelidir. Başka bir küçük program olarak, Salford Üniversitesi'nin, uzman personelin üniversiteden ayrılması nedeniyle beş yıllık tecrübeden sonra kapatılan İslami finans yüksek lisans programı deneyiminden de bahsetmek gerekir. Öte yandan, Bangor Üniversitesi'nin küçük yüksek lisans programı uzun yıllar ayakta kalmayı başarmıştır.

Yakın zamanda, Dundee Üniversitesi, Al-Maktoum Koleji (Dundee) ile iş birliği içinde, İslami finans alanında yüksek lisans programı için yeni bir merkez olarak ortaya çıktı. Al-Maktoum kolejinin yaptığı akademik ve finansal katkı nedeniyle Dundee Üniversitesi'ne mali külfeti olmayan bu iş modeli iyi çalışmakta ve bu iş birliği İslami finans yüksek lisans programını güçlü tutacaktır. Buna ek olarak, yakın zamanda konumlarını sağlamlaştıracak bir İslami finans doktora programı başlattılar. Dundee programı, akademik etkinlikler ve eğitim faaliyetleri yoluyla araştırma cephesini daha da geliştirerek bu alanda önemli bir oyuncu olabilir. Birmingham City Üniversitesi de yakın zamanda İslami finans alanında lisans ve yüksek lisans eğitimine başlamıştır. Son olarak, Bolton Üniversitesi'ndeki İslami Finans Merkezi, denizaşırı ülkelerden birçok öğrenciyi çekerek, son yıllarda İslami finansla ilgili doktora çalışmaları konusunda yoğunlaşan bir kurum olmuştur. Bu tür programların ötesinde, birçok üniversitedeki akademisyenler, lisans ve lisansüstü seviyelerde İslami finansla ilgili konu alanlarında seçmeli dersler geliştirmiştir. Yüksek lisans programlarının ötesinde, birçok üniversitede, hukuk çalışmaları da dâhil

and the Middle East studies until then. Durham Islamic Finance Programme was re-institutionalised as Durham Centre for Islamic Economics and Finance (DCIEF) in 2012, which graduated many PhDs and master students who are making a change in academia and professional life. In addition, Durham has been hosting many regular research events, conferences, workshops and its famous Durham Islamic Finance Summer School since 2006. Thus, the diversity of events and offerings have enriched the student experience, which marks the distinguishing nature of DCIEF compared to other programmes. It should be noted that Durham has recently terminated its residential master programme to move to an online-based Islamic finance master programme. With all these efforts and activism, DCIEF has become known as 'substantivisit school' in Islamic economics and finance due to its particular approach by, methodologically, identifying substance over form.

Among other experiments, Aston University's short-lived (three years) Islamic finance master programme in the early years of the last decade should be mentioned. Similarly, a joint master programme at Reading University with INCEIF (Malaysia) in the first half of the last decade should be noted as a short-lived experience. As another small programme, Salford University's experiment with the Islamic finance master programme should also be mentioned, which closed down after about five years in the last decade due to specialised staff leaving the university. On the other hand, Bangor University's small master programme managed to survive for many years.

Recently, Dundee University, in collaboration with Al-Maktoum College (Dundee), has emerged as a new centre for a master programme in Islamic finance. Due to the academic and financial contribution made by the Al-Maktoum college, the business model is working well as Dundee University does face any financial resource implications and this collaboration will sustain the Islamic finance master programme. In addition, they have recently launched an Islamic finance PhD programme, which will substantiate their position. By further developing their research front through academic

**There are currently five Islamic banks
in the GB, one of which is only a retail
bank**

1980'lerin ortalarından itibaren Birleşik Krallık üniversitelerinde ve kurumlarında İslam ekonomisi, bankacılık ve finansla ilgili eğitim ve araştırma faaliyetlerinin ortaya çıkmasına tanık olduk

olmak üzere uzmanlıkları aracılığıyla İslam ekonomisi ve finansına ilgi duyan akademisyenler, İslami finansla ilgili doktora danışmanlıkları yapmıştır. Özellikle Profesör Simon Archer'ın 1990'lı yılların başından itibaren, emekli olmasına kadar, Surrey Üniversitesi'nde İslami muhasebe alanında yaptığı çalışmalara da değinmek gerekir. Ayrıca İslami finans alanındaki standart belirleme organları aracılığıyla İslami finansla ilgili standartların ve düzenlemelerin geliştirilmesine katkıda bulunmada önemli bir rol oynamıştır. Reading Üniversitesi İslami finans yüksek lisans programına katılımı da takdir edilmelidir.

Bugün Birleşik Krallık üniversiteleri, İslami finans yüksek lisans ve doktora programlarında öğrenim için çekici merkezler olmaya devam etse de sürdürülebilirlikleri bir sorun olmaya devam etmektedir. Birleşik Krallık üniversitelerinde artan öğrenim ücretleri, burs imkanının olmaması, Müslüman ülkelerdeki ekonomik koşulların kötüleşmesi, Müslüman dünyadaki insanların çoğunluğu için Birleşik Krallık merkezli İslami finans yüksek lisan programlarına katılmayı çok zorlaştırmaktadır.

Birleşik Krallık İslami finans programına kabul süre-

events and training activities, the Dundee programme can be a prominent player in the field. Birmingham City University has also recently launched its undergraduate and master's degree in Islamic finance. Lastly, in recent years, the Centre for Islamic Finance at Bolton University has emerged for Islamic finance-related PhD offerings by attracting many students from overseas countries. Beyond such institutional offerings, academics in many universities have developed elective modules in Islamic finance-related subject areas at the undergraduate and post-graduate levels.

Beyond master programmes, in many universities, academics interested in Islamic economics and finance through their specialism, including legal studies, have supervised Islamic finance-related PhDs. In particular, Professor Simon Archer's efforts since the early 1990s at Surrey University, until his retirement, should also be mentioned concerning the Islamic accounting field. He has also played an important role in contributing to Islamic finance-related standards and regulations through standard-setting bodies. His involvement in the Reading University Islamic finance master programme should also be acknowledged.

While today, the UK universities remain attractive centres for learning in Islamic finance master and PhD programmes, their sustainability remains an issue due to the financial difficulties and movement of staff. The increased tuition fees in the UK universities, lack of scholarship availability, worsening economic conditions in the Muslim countries make attending the UK based Islamic finance degrees very difficult for the majority of the people in the Muslim world. The quantitative background expectations in the admission process at the UK Islamic finance programme also has adverse

Since the mid-1980s, we have witnessed the emergence of Islamic economics, banking and finance related educational and research activities in the UK universities and institutions.

cindeki nicel yöntem arka plan beklentileri de öğrenci sayıları üzerinde olumsuz etkiye sahip olmaktadır. Ayrıca, değişen iş/ticari model nedeniyle, Birleşik Krallık üniversiteleri İslami finans gibi niş programların sürdürülmesine olan ilgilerini kaybettiler. Ancak Birleşik Krallık programları, İslami finans endüstrisine olan mesafeleri nedeniyle İslami finansla ilgili çalışmalarında eleştirel düşünmeyi geliştirme avantajına sahiptir. Sektörün gelişimi, yeni ve özgün ürünler ve hizmetler geliştirecek yenilikçi eleştirel düşünürler gerektirmektedir.

Birleşik Krallık merkezli programların izlediği gibi araştırma öncülüğünde, araştırmaya dayalı ve araştırma bilgilendirmiş yüksek lisans ve doktora programları, İslami finans endüstrisinin ve özellikle İslam ekonomisi ile finans çalışmalarının gelecekteki başarısı için eleştirel bir zihin geliştirmek adına temel çözüm olarak düşünülmelidir. Birçok Müslüman ülkede ortaya çıkan programların İslami finans endüstrisinin öngördüğü bir şekilde ele almanın ötesinde eleştirel ve analitik bir yaklaşımla bilgi ve pratik üretimini artırabilmelerini ümit ediyorum.

impact on the student numbers. Furthermore, due to the changing business model, the UK universities have lost interest in sustaining niche programmes such as Islamic finance. Emerging programmes in the Muslim countries have also contributed to the decline for demand for the UK based Islamic finance postgraduate programmes.

However, the UK programmes have an advantage of developing critical thinking within their Islamic finance related studies due to their distance to the Islamic finance industry. The development of industry requires critical thinkers who can be innovators for new and authentic products and offerings. As followed by the UK based programmes, research-led, research-based and research-informed master and PhD programmes can be the primary solution for developing a critical mind for the future success of the Islamic finance industry and notably Islamic economics and finance studies. I hope that the programmes emerging in many Muslim countries will be able to enhance knowledge and practice production through a critical and analytical approach beyond treating Islamic finance in a prescribed manner.